

Като говоримъ за занаятите въ Севлиево, считаме за нужно да кажемъ нѣколко думи и за занаятчийскитѣ сдружения или „еснафа“, които въ миналото, до освобождението на България, както въ Севлиево, така и на всѣкъде другаде въ страната, сж играли голѣма и достойна за похвала роля средъ народа.

Всички господари и работници отъ единъ занаятъ образували „еснафъ“, на чело на който стоялъ единъ съветъ отъ майстори, който ръководялъ работитѣ на еснафа: произвасялъ се е кои калфи иматъ право да отварятъ собствени дюкяни, уреждалъ възникнали спорове между господари и работници и пр.

Ролята на еснафитѣ, обаче, не е била само икономическа. Тя е била и културно-просвѣтна. Безъ тѣхъ и тѣхното материално сѣйствиѣ не е била мислима никаква публична инициатива. Църквитѣ и училищата сж били подържани изключително отъ еснафи. Еснафи сж били както църковнитѣ, тъй и училищнитѣ настоятели. Еснафитѣ сж стояли сжщо и на чело на борбата срещу фанариотитѣ; безъ тѣхната помощъ църковниятъ ни въпросъ е щѣлъ да вземе съвсемъ другъ край.

Въобщѣ, ролята на еснафитѣ въ турско време е била една отъ най-важнитѣ и, справедливо е да се подчертае, че тѣ, като сж крепили църквата и училището, съхранявали сж и окриляли народния духъ и съзнание, и по този начинъ сж открили пътя на духовното ни и политическо възраждане.

Въ най-рано време, когато Севлиево е било още село, жителитѣ му сж се занимавали много съ тахгаджилъкъ, т. е. съ продажба на дървенъ строителенъ материалъ и дъски, отъ гдето, както видѣхме въ една отъ предшествоващитѣ глави, селището е добило названието си „Тахгаджи-кьой“, т. е. село на дъскаритѣ.

Дървениятъ материалъ е билъ сѣченъ въ севернитѣ склонове на Стага-планина и въ близкитѣ околности на града, където е имало почти девствени букови и дъбови гори, а дъскитѣ сж били бичени (рѣзани) въ балканскитѣ стружни, които сж се намирали по течението на р. Росица и Видима.

По предание се знае, че около преди два вѣка южната частъ на града не е била застроена. На мѣстото ѝ се намирали столѣтни дървета, които последователно били изсѣчени и употребени за строителенъ материалъ.

По-късно жителитѣ на града сж започнали да търгуватъ и съ храни, кожи, вино, коприна, вълна, сапунъ и пр. За търговията на града сж способствували и многото занаяти, нѣкои отъ които днесъ сж въ добро състояние, а други въ упадѣкъ и на изчезване.